

УДК 821.133.1

Г77



Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Публікується з дозволу SAS Lester Literary Agency & Associates

Перекладено за виданням:
Grangé J.-C. La Dernière Chasse : Roman /
Jean-Christophe Grangé. — Paris : Albin Michel, 2019. — 400 p.

Переклад з французької Елли Євтушенко

Обережно! Ненормативна лексика!

Дизайнер обкладинки Аліна Белякова

- © Éditions Albin Michel, Paris, 2019
- © Depositphotos.com / Warm-Tail, обкладинка, 2020
- © Hemiro Ltd, видання українською мовою, 2020
- © Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», художнє оформлення, 2020

ISBN 978-617-12-7443-3

ISBN 9782-22643941-3 (фр.)

I СЛІД

1

Жодного спогаду. — чи майже жодного.

Коли його вилунали в гірській ріці, розпанаханого від голови до п'ят, знекровленого, його тіло було повне води, ніби шкіряний бурдюк. На той час він усе ще був при тямі — хоча що він там міг тямити.

У швидкій він упав у кому. Так минуло два тижні. Два тижні порожнечі, а тоді в глибині мозку зайнялося світло. Молочно-білий колодязь, із якого зринали розмиті обриси, безформні створіння, якісь крихти життя... На цьому етапі він схилився до думки про сперму.

Тоді з'явилася аналогія з молоком. Йому пригадувався відомий епізод з індійської космогонії. Фрески, якими він колись милувався у храмах Ангора: боги і демони збивають молочне море, щоб видобути з нього чудесних істот. У його мозку з цього танцю зринали самі лише сцени насильства, пики вбивць, погано перетравлені поразки... Усе, чим повняться спогади фліка¹ з карного розшуку.

¹ Сленгова назва французьких поліцейських. (Тут і далі прим. перекл.)

Урешті-решт, на превеликий подив лікарів, він опритомнів. Танець богів тривав, але *in real life*¹, час протікав крізь нього, ніби крізь діряву каністру, ночі й дні зливалися в одне, всі відчуття були надійно поховані під гіпсом та наркозом. Лікарі казали, це хороший знак.

Згодом він зміг сідати на ліжку й питати про новини. Про кого? Про що?

У першу чергу — про Фанні Феррейра, ту, яка розпанахала йому черево до самого горла. Вона не пережила їхнього танго в крижаній річці. Її поховали разом із сестрою-близнючкою за кілька кілометрів від Гернона — точне місце не підлягало розголошенню. Ніякого цвинтаря сестричкам-головорізкам...

Тоді — про Каріма Абдуфа, його імпровізованого напарника в цій жахливій справі. Той склав короткий звіт про розслідування, який пожбури в обличчя жандармам, а потім звільнився. «Повернувся на батьківщину». Ньєман не став розпитувати: він знав, що Карім — апатрид. Він не намагався зв'язатися з чоловіком. Урешті-решт, вони не мали нічого спільного, крім поганих спогадів.

Настав час повертатися до світу звичайних людей. До лікарняної палати його прийшли привітати вершки кримінальної поліції та високопосадовці з національної жандармерії. У піжамі отримуючи медаль, він почувався мертвим метеликом, якого пришили на коркову дошку. Той самий присмак, той самий колір.

¹ У реальному житті (англ.).

Ще соцстрах оголосив його «інвалідом першої категорії». Він більше не міг працювати фліком «у польових умовах», і йому мали виплачувати пенсію за інвалідністю. Ньєман уже міркував, чи не краще було б згинути разом із Фанні в крижаних водах.

Але французька влада нікого не викидає: вона утилізує. Після одужання йому запропонували посаду викладача у Школі поліції Канн-Еклюза. Чому б ні? Він відчував, що його досвід може принести майбутнім флікам користь.

Однак після трьох років практики йому дали зрозуміти, що його бачення професії не відповідає, так би мовити, визначеним критеріям фаху. Його повернули у гру, але не повністю. Консультант, радник, посередник — усе, що завгодно, аби він тільки залишався на лаві запасних.

Фізично він цілковито видужав. Щодо психічного здоров'я все було інакше. Він жив із цим мокрим пальтом на спині, тягарем, який зазвичай називають «депресією». Постійні симптоми: цеглина в шлунку, конвульсивне здригання, клубок у горлі, ніби ший зав'язали вузлом... Він увесь час почувався так, ніби от-от розплачеться, і страшенно хотів спати, адже сон — це один зі способів позбутися цього хворобливого стану.

Так минуло два роки — два роки зневіри і втоми, приниження і байдужості, аж поки одного дня про нього не згадали його колишні товариші — ті, що зуміли видертися службовою драбиною.

— Такі справи, — сказали йому коротко й по суті, — по всій Франції скоюють усе більше божевільних злочинів, крешо¹ не справляються. Має відкритися Центральне бюро, яке посилатиме хлопців із Парижа в різні куточки країни. Це будуть загартовані фліки, їх тимчасово прикріплюватимуть до служб жандармерії на кожну конкретну справу.

— Супер. Скільки нас?

— Поки що ти один. Це радше пробний проект, аніж офіційна програма.

Та ви що. Ідея кинути фліків на допомогу жандармам ішла врозріз зі здоровим глуздом. Ніхто в це не вірив і ніхто вже й не пам'ятав, у якому відомстві могла зародитися така думка.

А чи можна знайти кращого кандидата на мертворожденний проект, аніж привид? Проблема в тому, що Ньєман сприйняв цей жарт за чисту монету. Він навіть попросив собі напарника.

— Агов, ви залили повний бак?

Івана схилилася до вікна «вольво» з повними руками салатів, злаків, мінеральних вод — усього, що крамниця на заправці може запропонувати дивакуватій веганці.

Ньєман здригнувся і вийшов, щоб виконати свій обов'язок. Наповнюючи бак, він повернувся до реальності: німецька автомагістраль на початку осені, за-

¹ Сленгова назва жандармів, яка походить від прізвища персонажа Луї де Фюнеса у фільмі «Жандарм із Сен-Тропе».

лите червоним світлом пообіддя, схоже на полотно Ротко¹. Не зовсім кепсько, але й не вершина радощів.

Він пішов до каси. Мав би бути в доброму гуморі: після місяців писанини, статистики, скупих досьє, присланих національною жандармерією, він нарешті у справі.

Дивним було те, що їх відправили до Німеччини, до Фрайбурга-в-Брайсгау, французькою — Фрібур-ан-Брісго, що в славнозвісному регіоні Шварцвальд, тобто Чорнолісся. Вони виїхали на світанку і прибули в Кольмар² о десятій ранку — Ньєман ніколи не дотримувався обмежень швидкості, принципово.

Генеральний прокурор пояснив йому, що вбивство, яке їх цікавило, сталося в Трюсемському лісі, що в Ельзасі³, але жертва, підозрювані, свідки і все на світі були німецькі. Загін жандармів департаменту Верхній Рейн займався справою на французькій території, а їм додали німецьку частину розслідування.

За цим була довга лекція на тему угод між європейськими службами поліції, завдяки яким вони могли працювати на території Німеччини спільно з ЛКА, або ж *Landeskriminalamt*⁴ землі Баден-Вюртемберг.

Ньєман нічого не второпав, але й не хвилювався. Він знав, що поки вислуховує цю туманну промову, Івана вже отримала від ельзаських жандармів досьє

¹ Марк Ротко (1903—1970) — американський художник, латвієць, провідний представник абстрактного експресіонізму.

² Місто і муніципалітет у Франції.

³ Регіон Франції на кордоні з Німеччиною.

⁴ *Landeskriminalamt* (нім.) — Регіональне управління кримінальної поліції.

і розбирає його до літерки, аби на брифінгу повідомити шефу кожну подробицю справи.

Розплачуючись, він кинув на неї погляд крізь вікно: вона вовтузилася в машині, розкладаючи свої харчі до-вкола пасажирського сидіння, ніби амуніцію в танку.

Івана Богданович.

Номер два в їхньому тандемі.

Найкраще, що сталося з ним після його повернення з небуття.

2

Передусім йому подобався її стиль.

Ця її незмінна замшева куртка, яка набувала відтінку кротового хутра в тіні й білячого — на світлі. Її потерті джинси, розношені чоботи, руде волосся. Вона вся ніби дихала чимось правильним і теплим. Чимось, схожим водночас на меланхолію мертвого листа та життєствердність сітки налитих кров'ю вен.

Вона була не дуже висока, зате худюща. Можна було б сказати «мініатюрна», але її статура, а головне — м'язи під шкірою не дозволяли таких слабацьких термінів. Її фігура обідраної кішки радше випромінювала силу виживання. Сталося нещастя, гаразд, але те, що залишилося, мало неабияку міць.

Кістки, м'язи, лють.

Завдяки білющій шкірі, яку мають усі руді, вона також нагадувала йому ескімоські ножі, вирізані в цільному шматку слонової кістки, з одного кінця загострені,

а з другого — висічені так, щоб ідеально лежати в руці. Ньєман не знав, чи добре Івана лежала в обіймах своїх коханців, але не сумнівався, що вночі вона вміла ставати теплою і м'якою не гірше, ніж удень — твердою і холодною.

Івана навчалася у Вищій національній школі поліції Канн-Еклюза. Під час першої переклички він невправильно вимовив її прізвище.

Вона виправила його, проте відразу ж додала:

— Але називайте мене, як вам завгодно.

Це був не вияв увічливості, а навпаки, гордовита відповідь: вона ставила себе вище за такі примхи, вище за долю, вище за все.

За наступні місяці він мав нагоду розгледіти її гостру вроду — високі вилиці, тонкі, ніби волосинки пензлика, брови. І цю руду копицю волосся, яка зачаровувала його й нагадувала, невідь-чому, сутінки на Ібісі, хіпарські вечірки, медитації під кислотою... Усе це він зазвичай зневажав, але думка про це, завдяки асоціаціям з Іваною, раптом почала йому подобатись.

Насправді увесь цей процес зачарування не мав жодного значення. Ньєман намагався поглузувати сам із себе. Він удавав захват, але Івану знав давно — і знав, на що вона здатна. Вони обоє хотіли назавжди забути про їхню першу зустріч і почати з нуля.

— А моя кава? — запитав він, повертаючи ключ за-палювання.

Вона кивнула на стаканчик у підставці для напоїв.

— Шкідливо для здоров'я. Взяла вам трав'яний чай.

Ньєман рушив з місця, буркочучи. Івана скрутилася калачиком на своєму сидінні й накинулася на салат із кіноа, озброївшись пластиковою виделкою. Коли вона сперлася ногами на приладну дошку з горіхового дерева, флік ледве не заволав, але стримався.

Він ніколи не потерпів би такої наруги над його «вольво брейк» із боку будь-кого іншого, але Івана... Сам він уместився зручніше в своєму кріслі і сперся на кермо, а тоді втопив педаль газу в підлогу. Він почувався добре. Йому було радісно й легко поруч із цим дівчиськом, яке в свої тридцять два ще досі гризло нігті. Йому подобалося, коли вона поруч, подобався її запах, що нагадував аромат повітряного рису і був ближчий до дитячих кремів, ніж до парфумів фатальної жінки.

Коли він обрав собі в напарники лейтенанта Івану Богданович, ніхто його не зрозумів. Безперечно, дівчина мала всі необхідні якості, але... це була жінка. А всі знали, що Ньєман — старий мачо, трохи жінко-ненависник, запеклий фалократ. На його погляд, флік мав бути чоловіком, от і все.

Ньємана забавляла ця репутація — цілковито хибна: його стосунки з жінками були набагато складніші. Він ніколи не був одружений, але не через зневагу чи байдужість. Радше через суміш поваги й остраху...

Проте з Іваною довго думати не довелося. Вона поєднувала в собі найкращі риси для фліка — він уже сто років і близько не бачив чогось подібного. Її успіхи в Канн-Еклюдзі говорили самі за себе, а служба в по-

дальші роки не потребувала жодних коментарів. І добре, бо нікого іншого він і не взяв би.

— Повертати сюди? — запитав Ньєман, побачивши знак із написом «Фрайбург».

— Саме так, — сказала Івана, дзьобаючи зі свого лоточка, ніби голодна пташка.

Ньєман натиснув на газ.

— Ну, то що там із брифінгом?

3

— За версією американського журналу «Форбс», Гаєрсберги посідають двадцяте місце в списку найбагатших родин Німеччини, а їхній статок оцінюється в десятку мільярдів доларів. Це аристократичний рід із землі Баден-Вюртемберг, що збив капітал, працюючи в сфері автомобілебудування. Група VG — незамінний партнер усіх виробників німецьких тачок.

— Хто жертва?

Як би неймовірно це не звучало, Ньєман не встиг зазирнути до справи.

— Юрген, який, схоже, ділив спадок зі своєю сестрою Лаурою. Вік — 34 роки. Його тіло знайшли в неділю у Трюсемському лісі, в Ельзасі.

— Чому в Ельзасі?

Білочка вже доїла свої харчі. Вона кинула порожній лоток до дорожньої сумки і взяла свій айпад.

— Раз-двічі на рік Гаєрсберги запрошують верхівку місцевої аристократії та своїх основних бізнес-